

Dopunite naslov svoga rada
Dopunite autore rada

5. decembar 2024.

Sadržaj

1 Uputstva	2
2 Recenzent — ocena:	3
2.1 O čemu rad govori?	3
2.2 Krupne primedbe i sugestije	3
2.3 Sitne primedbe	3
2.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada	3
2.5 Ocenite sebe	4
3 Recenzent — ocena:	5
3.1 O čemu rad govori?	5
3.2 Krupne primedbe i sugestije	5
3.3 Sitne primedbe	5
3.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada	6
3.5 Ocenite sebe	7
4 Recenzent — ocena:	8
4.1 O čemu rad govori?	8
4.2 Krupne primedbe i sugestije	8
4.3 Sitne primedbe	8
4.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada	9
4.5 Ocenite sebe	11
5 Dodatne izmene	12

Glava 1

Uputstva

Prilikom predavanja odgovora na recenziju, obrišite ovo poglavlje.

Neophodno je odgovoriti na sve zamerke koje su navedene u okviru recenzija. Svaki odgovor pišete u okviru okruženja \odgovor, [kako bi vaši odgovori bili lakše uočljivi](#).

1. Odgovor treba da sadrži na koji način ste izmenili rad da bi adresirali problem koji je recenzent naveo. Na primer, to može biti neka dodata rečenica ili dodat pasus. Ukoliko je u pitanju kraći tekst onda ga možete navesti direktno u ovom dokumentu, ukoliko je u pitanju duži tekst, onda navedete samo na kojoj strani i gde tačno se taj novi tekst nalazi. Ukoliko je izmenjeno ime nekog poglavlja, navedite na koji način je izmenjeno, i slično, u zavisnosti od izmena koje ste napravili.
2. Ukoliko ništa niste izmenili povodom neke zamerke, detaljno obrazložite zašto zahtev recenzenta nije uvažen.
3. Ukoliko ste napravili i neke izmene koje recenzenti nisu tražili, njih navedite u poslednjem poglavlju tj u poglavlju Dodatne izmene.

Za svakog recenzenta dodajte ocenu od 1 do 5 koja označava koliko vam je recenzija bila korisna, odnosno koliko vam je pomogla da unapredite rad. Ocena 1 označava da vam recenzija nije bila korisna, ocena 5 označava da vam je recenzija bila veoma korisna.

NAPOMENA: Recenzije ce biti ocenjene nezavisno od vaših ocena. Na osnovu recenzije ja znam da li je ona korisna ili ne, pa na taj način vama idu negativni poeni ukoliko kažete da je korisno nešto što nije korisno. Vašim kolegama šteti da kažete da im je recenzija korisna jer će misliti da su je dobro uradili, iako to zapravo nisu. Isto važi i na drugu stranu, tj nemojte reći da nije korisno ono što jeste korisno. Prema tome, trudite se da budete objektivni.

Glava 2

Recenzent — ocena:

2.1 O čemu rad govori?

Rad počinje objašnjavanjem pojma diskriminacije, vrsta diskriminacije, i načina prijave, uz osvrt na zakone i procedure. U uvodu su i navedeni podaci o tome protiv koga se najčešće podnose pritužbe. Fokus rada je na diskriminaciji u IT industriji na osnovu pola, rase, godina i invaliditeta, uz analizu statističkih podataka.

2.2 Krupne primedbe i sugestije

Jedina značajnija primedba odnosi se na deo 5. Mogućnosti zaštite od diskriminacije. Iako su procedure dobro objašnjene, struktura teksta je pomalo zbunjujuća. Prilikom čitanja, nekoliko puta sam morao da se vraćam unazad kako bih bolje razumeo tok. Predlažem da se ovaj deo rekonstruiše u formu numerisane liste, što bi omogućilo lakše praćenje i jasnije povezivanje informacija. Trenutno, tekst se sastoji od nepovezanih pasusa - neki su prekratki, dok drugi uvode potpuno novu temu bez jasnog prelaza, što ostavlja utisak nasumično nabacanih podataka.

2.3 Sitne primedbe

Svugde je praćeno da posle znaka interpunkcije ide razmak, ali mi je zapalo u oči da je u delu 5. Mogućnost zaštite od diskriminacije u 5. pasusu rečenica koja počinje sa "On ima rok od..." počinje bez razmaka nakon tačke. U delu 6.3 Diskriminacija na osnovu godina, kroz ceo tekst je upotrebljena procena je vršena u procentima samo je ovde prikazano $\frac{3}{4}$.

2.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada

1. Da li rad dobro odgovara na zadatu temu?
Da.

2. Da li je nešto važno propušteno?
Ne.
3. Da li ima suštinskih grešaka i propusta?
Ne.
4. Da li je naslov rada dobro izabran?
Da.
5. Da li sažetak sadrži prave podatke o radu?
Da.
6. Da li je rad lak-težak za čitanje?
Rad je lak za čitanje osim dela 5. koji sam naveo iznad.
7. Da li je za razumevanje teksta potrebno predznanje i u kolikoj meri?
Nikakvo predznanje nije potrebno.
8. Da li je u radu navedena odgovarajuća literatura?
Da.
9. Da li su u radu reference korektno navedene?
Da.
10. Da li je struktura rada adekvatna?
Da.
11. Da li rad sadrži sve elemente propisane uslovom seminarskog rada (slike, tabele, broj strana...)?
Da.
12. Da li su slike i tabele funkcionalne i adekvatne?
Da.

2.5 Ocenite sebe

- c) srednje upućen

Glava 3

Recenzent — ocena:

3.1 O čemu rad govori?

Rad istražuje fenomen diskriminacije u društvu, s posebnim fokusom na njegovu manifestaciju u IT sektoru. Kroz analizu različitih vrsta diskriminacije, po rodu, rasi, starosnoj dobi i invaliditetu, rad detaljno razmatra izazove s kojima se suočavaju marginalizovane grupe u tehnološkoj industriji. Takođe, razmatraju se pravni okviri zaštite od diskriminacije, kao i dostupni resursi i postupci koji pomažu žrtvama diskriminacije da ostvare svoja prava. Rad zaključuje s naglaskom na potrebu za većom inkluzijom i unapređenjem politika jednakih mogućnosti, kako bi se stvorilo radno okruženje u kojem će svi zaposleni, bez obzira na svoje osobine i pripadnosti, imati jednake šanse za uspeh i lično ispunjenje.

3.2 Krupne primedbe i sugestije

Korišćenje termina “crna rasa“, “žuta rasa“, i “bela rasa“ po meni predstavlja ozbiljan problem u radu, jer su ovi izrazi zastareli i mogu biti uvredljivi koliko god autori isticali da je to nešto što ne žele da urade. Savremena nauka prepoznaje da su koncepti rase društveni konstrukt, a ne biološka kategorija, zbog čega je važno koristiti neutralniju i precizniju terminologiju.

Rad sadrži 26 stavki u literaturi, što je značajan broj u odnosu na ukupnu dužinu od 12 stranica. Iako je obim literature važan za podršku argumentima i teorijskom okviru, možda bi bilo korisno razmotriti da li su svi citirani izvori nužno relevantni u samom tekstu.

Poglavlje 5 sadrži previše pasusa dužine jedne ili dve rečenice što je neprikladno jer ipak pasus ne sme da sadrži jednu rečenicu jer je ipak potrebno da opiše određenu celinu.

3.3 Sitne primedbe

Na jednom mestu je jedna rečenica razdvojena u dve: “Drugi primer bi bio prema osobama sa invaliditetom. Koje zahtevaju određenu vrstu pomoći u odnosu na ljude koji nemaju invaliditet.“. Objašnjen je jednostavan pojam naizgled

bez razloga: “individualne diskriminacije (počinjene od strane individua)“.

Postoje i sitne gramatičke greške: naiconalne, ispitanitka, diskirminacije, iskusvima

3.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada

1. Da li rad dobro odgovara na zadatu temu?
Da, rad je fino odgovorio na temu koja je bila zadata. Među pitanjima na koja je bilo potrebno odgovoriti našlo i: “Koje primere diskriminacije ste primetili u vasesm okruženju?“ na koje nisam našao odgovor ali kada bih se našao na mestima autora takođe nisam siguran kako bih na isto odgovorio.
2. Da li je nešto važno propušteno?
Osim pitanja pomenutog u prethodnom odgovoru, čini mi se da ništa od veće važnosti nije propušteno.
3. Da li ima suštinskih grešaka i propusta?
Rekao bih da nema suštinskih grešaka i propusta.
4. Da li je naslov rada dobro izabran?
Naslov je adekvatno opisao ono što se i očekivalo naći u radu.
5. Da li sažetak sadrži prave podatke o radu?
Mislim da je moglo malo preciznije da se opišu glavni rezultati analize koja je sprovedena.
6. Da li je rad lak-težak za čitanje?
Smatram da je rad malo teži za čitanje uzimajući u obzir ekstenzivni sadržaj literature. Bavi se i nekim pravnim dokumentima koje je malo teže tumačiti ali skroz je razumljivo da postoje jer je ipak sama tema takva.
7. Da li je za razumevanje teksta potrebno predznanje i u kolikoj meri?
Nije potrebno prethodno znanje, lepo su objasnili svaki novi termin koji je uveden.
8. Da li je u radu navedena odgovarajuća literatura?
Navedena je odgovarajuća literatura, mada po mom mišljenju previše ekstenzivna.
9. Da li su u radu reference korektno navedene?
Reference su fino navedene.
10. Da li je struktura rada adekvatna?
Po mom mišljenju struktura rada jeste adekvatna.
11. Da li rad sadrži sve elemente propisane uslovom seminarskog rada (slike, tabele, broj strana...)?
Zadovoljeni su uslovi, uz komentar da je skoro 2 strane zauzela literatura.

12. Da li su slike i tabele funkcionalne i adekvatne?

Slike i tabele su funkcionalne. Tekst na slici broj 1 je na ćirilici dok je u celom radu i ostalim slikama i tabelama na latinici. Pomenuta slika takođe ne sadrži levu ivicu. Pie plot-ovi nisu napravljeni u okviru istog softvera te se razlikuju po izgledu.

3.5 Ocenite sebe

Rekao bih da sam malo upućen u temu diskriminacije u IT industriji jer povremeno iskoči kao deo diskusije medju kolegama. Moram priznati da nisam ulazio u formalnije dubine tome od pomenutog ali jesam svestan da postoji u određenoj meri.

Glava 4

Recenzent — ocena:

4.1 O čemu rad govori?

Seminarski rad upoznaje čitaoca sa pojmom diskriminacije i njenom širom definicijom. Rad prikazuje svojstva na osnovu kojih se ljudi diskriminišu, kao i mesta na kojima su prepoznati mnogobrojni primeri diskriminacije. Čitalac se upoznaje sa uzrokom nastanka diskriminacije koji se ogleda u neadekvatnom obrazovanju i ustaljenim stereotipima, ali i sa načinom suzbijanja diskriminacije sprovedenog od strane države kao i načinom da se lično zaštiti. Autori prikazuju koje su to najčešće vrste diskriminacije u tehnološkoj industriji, u kojoj meri su prisutne i kako utiču na finansijsko stanje i celokupno zadovoljstvo rada diskriminiranih grupa u IT industriji.

4.2 Krupne primedbe i sugestije

Dopada mi se što su autori u poglavlju 6.4 diskriminacija prema osobama sa invaliditetom posebno istakli na koji način se danas prevazilazi ova vrsta diskriminacije i kako to utiče i na osobe bez invaliditeta. Možda bi autori mogli da se osvrnu i na način prevazilaženja diskriminacije u poglavlju 6.1, jer su mnoge velike kompanije poput Microsoft-a uvele pravilo po kome određeni procenat žena mora biti zaposlen u firmi.

Na nekoliko mesta, autori su svojim zaključcima izneli zanimljive stavove poput razlike u zadovoljstvu karijerom između muškaraca i žena ili razlike u zadovoljstvu karijerom u odnosu na pripadnost odgovarajućoj rasi, gde su ostavili prostora za dalju analizu i pisanje novog seminarskog rada. Na osnovu toga osim iznetih statističkih podataka u poglavljima 6.1.1. i kraj 6.1, možda bi autori trebalo da barem jednom rečenicom opišu koji se zaključak vidi iz tih statistika.

4.3 Sitne primedbe

Autorima skrećem pažnju da još jednom pročitaju poglavlje 5 u kojem je pronađeno najviše gramatičkih i pravopisnih grešaka. U prvom pasusu na par mesta nalazi se razmak pre znaka interpunkcije, odnosno zareza, kao i to da fali tačka na kraju druge rečenice. U petom pasusu nakon kraja rečenice, odnosno

tačke, neophodno je staviti razmak. Zapaženo je i nekoliko pravopisnih grešaka kao što je korišćenje ošišane latinice (u rečima “predložiti”, “čega” i “svedoče”) i na dva mesta upotreba reči “uprkost” umesto “uprkos”.

Dodatno treba proveriti na par mesta u celom tekstu da li postoji razmak ispred znaka otvorene zgrade.

4.4 Provera sadržajnosti i forme seminarskog rada

1. Da li rad dobro odgovara na zadatu temu?

Da, rad u potpunosti odgovara zadatoj temi, jasan je i kompletan. Rad polazi od definisanja pojma diskriminacije i upoznavanja čitaoca sa vrstama diskriminacije koje postoje. Istaknuti su razlozi za postojanje diskriminacije, kao što su edukacija i društveni stereotipi, i objašnjeni su u kojoj meri i kako utiču na postojanje diskriminacije. Takođe, rad ističe načine na koji nas država štiti od diskriminacije i uči nas kako se samostalno možemo izboriti u slučaju da po nekom osnovu osetimo diskriminisanost. Centralni deo rada, diskriminacija u programerskom svetu, kroz statističke podatke prikazuje nivo prisutnosti različitih vrsta diskriminacije i način na koji utiču na zadovoljstvo i platu diskriminiranih grupa.

2. Da li je nešto važno propušteno?

Ne, smatram da se rad može čitati kao jedna celina, a da su pritom svi pojedinačni delovi rada detaljno objašnjeni.

3. Da li ima suštinskih grešaka i propusta?

Smatram da autori treba da razgraniče upotrebu termina “pol” i “rod”. U potpoglavlju 6.1 sintagme “polna diskriminacija” i “rodna diskriminacija” se tretiraju kao jednake iako se “polna diskriminacija” odnosi na diskriminaciju na osnovu bioloških karakteristika čoveka, dok se “rodna diskriminacija” odnosi na diskriminaciju na osnovu postavljenih društvenih normi za muškarce i žene.

4. Da li je naslov rada dobro izabran?

Naslov je u saglasnosti sa temom koja se obradjuje. Naslov ističe da će se na početku rada autori osvrnuti na pojavu diskriminacije u širem smislu, a potom i njenim specifičnim ogledanjem u programerskom svetu. Iako se koristi skraćenica “IT”, smatram da je naslov dovoljno jasan, jer je skraćenica opšte poznata i često se koristi u kontekstu industrije.

5. Da li sažetak sadrži prave podatke o radu?

Da, sažetak ukratko prikazuje sve teme koje će u daljem tekstu biti obradjene. Smatram da bi se skraćenica “IT” ovde mogla zameniti, ali bez obzira na upotrebu skraćenice u sažetku su jasno istaknute ključne reči kao što su “diskriminacija”, “pravni okviri”, “diskriminacija u IT sektoru” i “tehnološka industrija” koje čine suštinu rada i mogu biti od pomoći prilikom pretrage rada.

6. Da li je rad lak-težak za čitanje?

Smatram da je rad lak za čitanje. Rad čitaoca sprovodi od faze definisanja

pojma diskriminacije i upoznavanja sa vrstama i pravnim okvirima, do faze primene odnosno ukazuje na konkretne vidove diskriminacije u programerskom svetu. Autori rada često daju jasne primere čime potpomažu čitaocima da bolje razumeju proširenu definiciju diskriminacije ili vrste diskriminacije koje postoje. Engleski termini su prevedeni i objašnjeni, čime je postignuta efikasnost u radu.

Radi bolje preglednosti rada, preporučujem da se u poglavlju 5 termin “poverenik” dodatno objasni. Iako je iz čitanja prethodnog poglavlja jasno da se radi o osobi koja predstavlja instituciju Poverenika za zaštitu ravnopravnosti, pojam “poverenik” nije jasno preciziran.

7. Da li je za razumevanje teksta potrebno predznanje i u kolikoj meri?
Smatram da nije potrebno predznanje za čitanje rada, jer su svi termini koji se koriste u radu na adekvatan način upotrebljeni i objašnjeni. Takođe, autori su prilikom navođenja institucije ili zakonika ukratko pojasnili čime se ta institucija bavi, odnosno šta je sadržaj tog zakonika čime daju mogućnost čitaocu da lakše prati tekst bez potrebe za dodatnim samostalnim istraživanjem. Rad se može čitati nezavisno od ostalih radova.
8. Da li je u radu navedena odgovarajuća literatura?
U radu jeste pobrojana odgovarajuća literatura, ali literatura nije sortirana niti hronološki po vremenu korišćenja u okviru teksta, niti po nazivima autora. Takođe, par stavki navedenih u literaturi nema istaknutog autora, što se uglavnom odnosi na zakone i članke, ali je možda moguće u tom slučaju za autora postaviti instituciju, organizaciju ili zakonodavno telo, čime bi stavke u literaturi bile uniformnije.
9. Da li su u radu reference korektno navedene?
Reference su korektno navedene kako bi se potkrepile iznete činjenice ili referisalo gde se može saznati nešto više. Mogući propust pronalazim u poglavlju 6, gde je rečenica “Iako postoje mnogobrojne činjenice koje su povezane sa programerskim svetom koje bi trebalo da umanje prisutnost diskriminacije, situacija je zapravo drugačija u praksi.” nedovoljno precizna jer ne navodi o kojim se činjenicama radi. Moguće je postaviti referencu na istraživanje koje pojašnjavaju ili podržavaju tvrdnju o mnogobrojnim činjenicama.
10. Da li je struktura rada adekvatna?
Iako svako poglavlje predstavlja nezavisnu celinu u radu, smatram da je struktura rada neujednačena. Poglavlja 2,3,4,5 mogu da postanu potpoglavlja većeg naslova na primer “Diskriminacija u širem smislu”. Ovom izmenom dobile bi se dve celine “Diskriminacija u širem smislu” i “Diskriminacija u programerskom svetu”, čime bi se smanjila neizbalansiranost strukture rada.
11. Da li rad sadrži sve elemente propisane uslovom seminarskog rada (slike, tabele, broj strana...)?
Da, seminarski rad sadrži više različitih grafičkih prikaza, jednu tabelu i nekoliko slika uklopljenih u odgovarajući broj strana. Pobrojana je odgovarajuća literatura koje je korišćena tokom izrade seminarskog rada. Rad sadrži i sve osnovne elemente poput apstrakta, uvoda, razrade i zaključka,

gde su autori postigli da se naslov, apstrakt i sadržaj uklope u prvu stranicu seminarskog rada.

12. Da li su slike i tabele funkcionalne i adekvatne?

Slike i tabela u seminarskom radu su jasno čitljive i lepo reprezentuju statističke podatke, a u nastavku su date smernice autorima za dodatno unapređenje grafičke reprezentacije podataka.

Za sliku broj 1 iako je jasno da se odnosi na pasus koji prethodi slici, u tekstu je neophodno referisati na sliku broj 1. Takođe, preporuka je da naslov slike sadrži na koju se državu odnosi slika broj 1 kako bi bila nezavisna u odnosu na tekst, kao što je to urađeno na slici broj 5.

Za sliku broj 3 iako se iz labela može prepoznati da li se pie chart odnosi na ženski ili muški deo populacije, preporuka je da se ovaj detalj dodatno istakne, kao što je urađeno na slici broj 4 gde je jasno definisano šta reprezentuje grafik (a), a šta grafik (b).

Zbog uniformnog poravnjanja unutar tabele, prva kolona na kojoj se nalazi tekst "rasa" trebalo bi da bude centralno poravnat. Dodatno, autorima dajem preporuku da nekom rečenicom više obrade rezultate koji su prikazani u tabeli. U tabeli se jasno vidi tendencija rasta diskriminacije na osnovu rase između 2021. i 2022. godine, obzirom da u kolonama označenim sa "da" procenti u 2022. godini su veći ili jednaki, dok u kolonama označenim sa "ne" procenti u 2022. godini su manji ili jednaki u odnosu na odgovore iz 2021. godine. Možda bi ove razlike bile uočljivije ako bi se koristile slike za prikaz umesto tabele.

4.5 Ocenite sebe

Za sebe smatram da sam srednje upućena u oblast koju recenziram. Iako su mi od ranije poznati definicija, kao i vrste diskriminacije koje postoje, takođe i neki pravni okviri koje država postavlja kako bi se borila protiv diskriminacije, nisam bila upućena u to kako se sama mogu izboriti u slučaju da na ličnom primeru osetim diskriminisanost. Obzirom da je IT industrija relativno nova, mislila sam da je diskriminacija mnogo manje zastupljena iako sam i ja u jednom trenutku bila predmet diskriminacije na osnovu pola. Ovaj seminarski rad mi je dao širu sliku da ni tehnološka industrija nije imuna na razne vrste diskriminacije.

Glava 5

Dodatne izmene